

DORPE, Frantz van, burgemeester van Sint-Niklaas (Kortrijk 20 mei 1906) (SE Nlk. 14.5.90)
Van Dorpe studeerde humaniora aan het Klein Seminarie te Sint-Niklaas, te Wimbledon (Engeland) en aan het Sint-Amandscollege te Kortrijk. Zijn hogere technische studie deed hij aan de Hogere Nijverheidsschool te Gent. Van 1946 tot '54 was hij secretaris-generaal van het Belgisch Benelux-Comité. In 1953 vestigde hij zich in Sint-Niklaas, werd er voorzitter van de Katholieke Gilde, in 1965 gemeenteraadslid en burgemeester, in welke functie hij bevestigd werd na de verkiezingen van 1970.

In 1933 trad Van Dorpe toe tot het Verbond van Dietsche Nationaal-Solidaristen (Verdinaso) en werd in deze beweging een der markante figuren: hoofdman van de afdeling Brussel, gouwleider van Brabant en instructeur van de Dinaso Militanten Orde (DMO). In 1938-'39 kwam hij in voortdurend conflict met andere leiders van het Verdinaso en zelfs met Van Severen. Deze conflicten hadden hoofdzakelijk betrekking op de tactiek van de beweging en haar geestelijke achtergronden. In zijn kritiek op het beleid van Van Severen en van de leiding der DMO stond hij aan de zijde van mr. Willem Melis, die in 1938 ontslag nam uit het Verdinaso, dat zij hoofdzakelijk wilden zien als een staatkundig gericht genootschap met als doel de hereniging der historische Nederlanden.

Samen met prof. Leo van der Essen, een overtuigd sympathisant van het Verdinaso, met mr. W. Melis en J.A. van Bilsen e.a. stichtte Van Dorpe in 1938 de Vereeniging België-Nederland-Luxemburg, waartoe een groot aantal representatieve figuren uit alle politieke partijen toetraden. Hij was de eerste secretaris van de vereniging en bracht

met goed gevolg de oprichting van zusterverenigingen in Nederland en Luxemburg tot stand. Het was een prefiguratie van de Benelux-gedachte op een ogenblik waarop het gevoel van lotsverbondenheid van de Nederlanden in vele kringen een gevoel van belangrijke hausse beleefde.

Inmiddels werd de verhouding met Van Severen nog slechter naarmate de internationale spanning toenam. Van Dorpe viel de appeasement-politiek aan en zag op 3 september 1939 zijn inzichten bevestigd. De volgende maand nam hij ontslag uit het Verdinaso, maar het werd niet aanvaard. In maart 1940 werd hij geroyeerd.

Na de bezetting van België in 1940 werd hij samen met mr. W. Melis opnieuw lid van het Verdinaso, mede op aanraden van ir. T. Herbert, met de bedoeling het van collaboratie met de bezetter te weerhouden. Als lid van de hoofdleiding voerde hij de meerderheidsgroep aan (10 van de 12 leden) die elke vorm van collaboratie van de hand wees. Eind januari 1941 werd hij, als gevolg van de machtsgreep van een paar voorstanders van een Eenheidsbeweging onder leiding van het Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV), samen met zijn vrienden uit het Verdinaso geweerd, waarna het verbond eigenlijk niet meer bestond.

Eind 1941 werd hij lid van de verzetsgroep Zero, maar verliet deze groep om zijn broer Joseph van Dorpe, die in 1942 van Engeland uit gearachuteerd werd met een speciale opdracht, op te volgen als eerste man van de Inlichtingen- en Aktiedienst Othello. Als zodanig kreeg hij na de oorlog een aantal onderscheidingen.

Sinds 1959 is hij ondervoorzitter van het Vlaams Economisch Verbond en sedert de oprichting ondervoorzitter van de Intercommunale Vereniging van het Land van Waas.

LITERATUUR: W. Melis, *De strijd om de vereeniging der Nederlanden* (z.j.); - B. Poukens, *De Vlaamsche en Grootnederlandsche Beweging*, in *Streven* (juni 1938); - J. Brans, *De illusie der historische lotsverbondenheid* (1939); - L. van der Essen, F. van Cauwelaert, T. Herbert, L. de Lichtervelde, en J. van Severen, *Nieuwe richtlijnen. De Vlaamsche Beweging. België en de gebondenheid der Nederlanden*, met inleiding door W. Melis (1939); - A. de Bruyne, *Joris van Severen. Droom en daad* (1961); - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914/1939*, III-IV (1969).

WILLEM MELIS en ROMAIN VANLANDSCHOOT